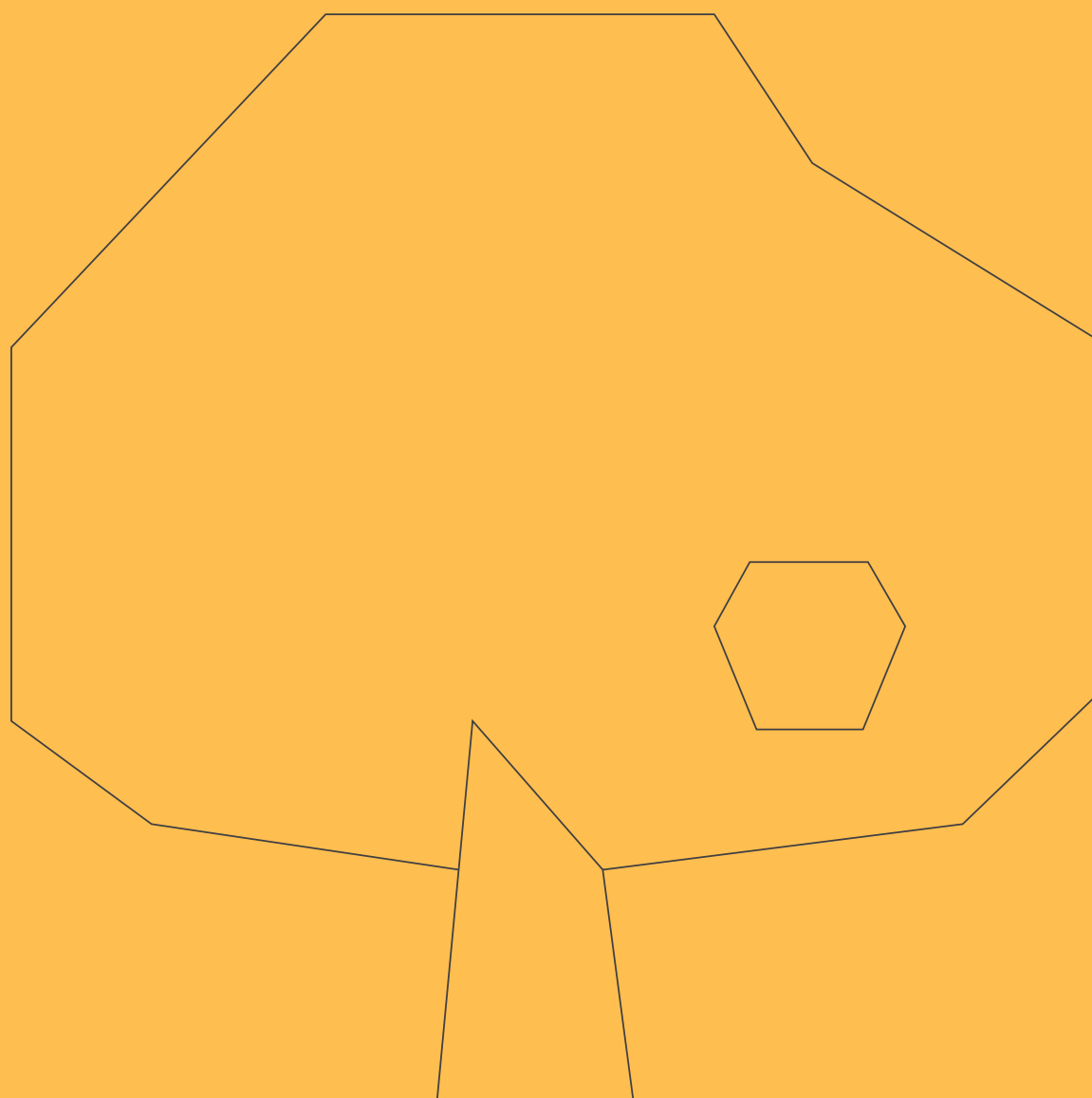

Før tanken ud i livet
VIA University College

Evaluering af Diakoni og socialpædagogik, VIA University College

Uddannelsesevaluering med eksterne eksperter
02-10-2024

INDHOLD

1	INDLEDNING	3
1.1	Formål og baggrund	3
1.2	Det eksterne ekspertpanel	4
1.3	Materialegrundlag og evalueringsrapport	4

2	Del I: Uddannelsens kvalitet og relevans	5
2.1	Ekspertpanelets opmærksomhedspunkter	5
2.2	Resumé: Ekspertpanelets overordnede betragtninger og anbefalinger	5

3	Del II: Drøftelser og forslag til udviklingstemaet om bæredygtighed i uddannelsen	6
3.1	Udviklingstema: Bæredygtighed i uddannelsen	6
3.1.1	Deltagernes indledende nedslag i uddannelsens arbejde med bæredygtighed	8

4	Bilagsoversigt	8
5	Billeder fra dagen	9

Dato: 31-10-2024

DocuNote.: A24-77426

Ref.: tiht

1 INDLEDNING

Onsdag den 2. oktober 2024 blev der afholdt uddannelsesevaluering med eksterne eksperter ved Diakoni og socialpædagogik på Diakonhøjskolen i Aarhus. Dagen var tilrettelagt som en faciliteret dialog mellem det eksterne panel og deltagerne fra uddannelsen og styret af to konsulenter fra VIA Uddannelsesudvikling.

Denne rapport indeholder de væsentligste pointer fra evalueringdagen og ekspertpanelets feedback til uddannelsen. Rapporten er udarbejdet på baggrund af ekspertpanelets skriftlige tilbagemeldinger samt dialogen på selve evalueringdagen.

Program og deltagerliste fremgår af bilag 1.

1.1 Formål og baggrund

Uddannelsesevaluering med eksterne eksperter foregår i VIA efter en cyklus, hvor hver uddannelse gennemfører uddannelsesevaluering hvert 6. år. Diakoni og socialpædagogik gennemførte sidst uddannelsesevaluering med eksterne eksperter i 2018.

Uddannelsesevalueringen har primært til formål at få ekstern sparring og input til udvikling af uddannelsens kvalitet og relevans. Det eksterne panel bliver derfor bedt om at have særligt fokus på:

- at **afdække** eventuelle opmærksomhedspunkter i relation til uddannelsens kvalitet og relevans
- at **kvalificere** uddannelsens løbende uddannelsesudvikling og iværksættelse af tiltag
- at **understøtte** ledelsens og medarbejdernes refleksioner over uddannelsens aktuelle praksis og udvikling.

VIA's koncept for uddannelsesevaluering er udviklet på baggrund af krav fra Danmarks Akkrediteringsinstitution og er beskrevet i "VIA's koncept for uddannelsesevaluering med eksterne eksperter" (se bilag 2).

1.2 Det eksterne ekspertpanel

Ekspertpanelet ved uddannelsesevalueringen af Diakoni og socialpædagogik bestod af:

- Benedicte Bernstorff, lektor, ph.d. ved NUBU, UC Syd og næstformand i Dansk Forening for Socialpædagogik
- Didde Christine Thompson, udviklingskonsulent i Jysk Børneforsorg, Fredehjem, leder af Fællesskabet Glad og næstformand i censorkorpset
- Jette Lykke Pedersen, souschef i Egåhus, Blå Kors
- Mark Sander Svensson, socialfaglig konsulent og praktikpladskoordinator, Holmstrupgård, Region Midtjylland
- Ditte Karla Lott Lauridsen, udviklingskonsulent og ekspert i Bæredygtighed, VIA UC

1.3 Materialegrundlag og evalueringsrapport

Ekspertpanelets input og feedback på evalueringdagen var forberedt på baggrund af paneledtagernes gennemgang af nedenstående bilagsmateriale fra uddannelsen. Materialet gav på forhånd panelet et indblik i uddannelsens rammer og det løbende arbejde med at skabe kvalitet og relevans i uddannelsen:

- Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor i Diakoni og Socialpædagogik (2024):
- Studieordningen
- Strategi for Diakonhøjskolen 2023-2025
- Strategisk udviklingsplan 2023-2024, Diakoni og socialpædagogik
- Udvikling af Bæredygtig uddannelse – overblik over fagelementer med fokus på bæredygtighed, Diakoni og socialpædagogik
- Studieundersøgelse 2023, uddannelsesrapport
- Procedure for undervisningsevaluering
- Linksamling til gennemførte modul-evalueringer Efterår 2023
- Procedure for opdatering og omsætning af videngrundlaget
- Undersøgelse om uddannelsens videngrundlag 2024, uddannelsesrapport
- Kommentarer fra uddannelsen til undersøgelsen om videngrundlag 2024
- Dimittendundersøgelse 2023, uddannelsesrapport
- Opsamling på Tal-om-tal 2024, Diakoni og socialpædagogik

Dialogen på evalueringdagen tog afsæt i de spørgsmål og kommentarer, som det eksterne panel havde formuleret i deres gennemgang af bilagsmaterialet samt i det specifikke **udviklingstema om bæredygtighed i uddannelsen**, som ledelsen ved Diakoni og socialpædagogik ønskede at drøfte på dagen.

Nærværende evalueringsrapport er udarbejdet af Tina Theil, kvalitetspartner for Social- og samfundsuddannelserne i VIA i samarbejde med praktikant ved Diakoni og socialpædagogik, Malene Sillas, der deltog som referent på dagen.

Rapporten er godkendt af panelet d. 24-10-2024 og sendt i høring hos uddannelsen i perioden 24.-31. oktober 2024. I forbindelse med høringen havde uddannelsen følgende bemærkning til panelets opfordring til større videndeling med praktikstederne om de studerende forud for praktikforløbene:

Som uddannelse kan vi (jf. GDPR) ikke dele viden om studerende før praktikstart, men vi kan anbefale studerende at være i dialog med praktikvejleder/praktiksted om eventuelle særlige hensyn, og hvordan studerendes læring med fordel kan understøttes. Hvis studerende er bevilget praktik på særlige vilkår, orienteres praktikstedet herom forud for praktikkens start, og der opfordres til dialog mellem praktiksted og studerende.

2 Del I: Uddannelsens kvalitet og relevans

Evalueringsdagen var inddelt i to dele, hvor del I handlede om ledelsens og undervisernes løbende arbejde med at skabe kvalitet og relevans i uddannelsen og de studerendes oplevelser fra undervisningen og hverdagen på studiet. Dialogen tog her udgangspunkt i de spørgsmål og kommentarer, som det eksterne panel havde formuleret i deres gennemgang af uddannelsens materiale.

Del II handlede om det valgte udviklingstema om bæredygtighed i uddannelsen. Resultaterne af deltagerens nedslag og forslag til det videre arbejde med udviklingstemaet er refereret i afsnit 3.1.2 og 3.1.3.

2.1 Ekspertpanelets opmærksomhedspunkter

Spørgsmål og kommentarer fra panelet i del I kredsede om fire overordnede tematikker vedr. uddannelsens læringsmiljø, indhold og tilrettelæggelse samt videngrundlag. De fire tematikker var:

- 1) Læringsmiljøet og højskolekulturen
- 2) Studieindsats, oplevet pres og håndtering af funktionsnedsættelser
- 3) Udfordringer i praktikken
- 4) Uddannelsens videngrundlag og undervisernes praksisviden

2.2 Resumé: Ekspertpanelets overordnede betragtninger og anbefalinger

Overordnet ser panelet uddannelsen som yderst relevant, både hvad angår indhold i uddannelsen samt formål med uddannelsen set i et samfundsperspektiv. På baggrund af det gennemgåede materiale, vurderer panelet, at der er stor kvalitet i uddannelsen. Nedenfor følger en opsummering af ekspertpanelets særlige opmærksomhedspunkter og anbefalinger til uddannelsen, som kom frem undervejs i dialogen og i den afsluttende opsamling på uddannelsesevalueringen:

Vedr. læringsmiljøet og højskolekulturen

Panelet bemærker, at højskolekulturen er stærkt forankret på uddannelsen, og mærker den tydeligt i dialogen med de studerende på evalueringsdagen. Panelet foreslår, at højskolekulturens dannelsespotentiale også bringes i spil i arbejdet med at implementere bæredygtighedstankegangen/-dannelsen hos studerende og undervisere.

Vedr. den kommende reform af professionshøjskoleuddannelserne kan det tyde på, at BA-projektet bliver beskåret. Panelet opfordrer uddannelsen til at fastholde arbejdet med store projekter og PBL, idet højskolekulturen her kan noget særligt, som er værdifuldt for de studerendes læring. Det samme med den faglige fordybelse, som BA-projektet giver mulighed for, herunder læringen i at tilegne sig viden på egen hånd og formidle den.

Vedr. studieindsats, oplevet pres og håndtering af funktionsnedsættelser

Panelet mener, at mødepligten er vigtig og bifalder tiltaget med 80% mødepligt, idet fremmøde også er en grundlæggende kompetence i arbejdslivet. Den samme parallel ser panelet i forhold til de studerendes egen studieforberedelse, idet det også er en vigtig kompetence at kunne sætte sig ind i nyt stof og forberede sig i arbejdslivet.

En paneldeltager foreslår en studiementorordning på frivillig basis med dimittender fra uddannelsen som mentorer. Derved vil relationen mellem studerende og mentor være mere neutral, end når det er undervisere, der er mentor.

Panelet bemærkede, at de studerende undervejs gav udtryk for, at der var meget de skulle lære og indimellem kunne savne tid til fordybelse. Panelet genkender, at de ved Diakonhøjskolen er ambitiøse på deres studerendes vegne og ser det som noget positivt. At lære kan være en frustrerende proces, og en vis grad af frustration kan derfor være naturlig. Samtidig påpeger panelet vigtigheden af at lære de studerende selv at prioritere og træffe kompetente valg, samtidig med at underviserne har øje for de studerendes arbejdsbelastning.

Vedr. udfordringer i praktikken

Panelet opfordrer til, at uddannelsen ud over praktikvejlederne også inviterer ledere af praktikstederne med til temadagene på skolen. Generelt opfordrer panelet til større viden- og erfaringsdeling mellem skole og praktiksted før praktikforløbene.

Det bemærkes i panelet, at de studerende er kommende kollegaer, og at de bliver vurderet ud fra dette i praktikken. Det kan skabe frustration blandt kollegaer på praktikstedet, hvis de studerende ikke møder op eller kommer for sent. Mødepligten – både i praktikken og på studiet – ses også her som et vigtigt dannelseselement.

Vedr. uddannelsens videngrundlag og undervisernes praksisviden

Hvis et delformål med undervisernes besøg i praktikken er at bidrage til undervisernes egen praksisviden, foreslår panelet, at det bliver tydeligere italesat, da praktikvejlederne i så fald bedre kan tilrettelægge besøget/mødet derefter.

Panelet foreslår, at de ved uddannelsen i højere grad inviterer praktikvejledere ind i undervisningen for at dele deres viden om aktuelle emner, der optager praksis. Panelet opfordrer desuden uddannelsen til fortsat at have opmærksomhed på, hvordan undervisere (og studerende) fra Diakonhøjskolen kan deltage i relevante råd og udvalg – som en måde at holde fingeren på 'praksis-pulsen'.

3 Del II: Drøftelser og forslag til udviklingstemaet om bæredygtighed i uddannelsen

Uddannelsesledelsen havde forud for evalueringsdagen haft mulighed for at pege på et særligt udviklingstema, som de ønskede at drøfte med ekspertpanelet og deltagerne på dagen. Det valgte tema handlede om implementering af bæredygtighed i uddannelsen og var af uddannelsesledelsen rammesat således som optakt til drøftelserne:

3.1 Udviklingstema: Bæredygtighed i uddannelsen

Vi ønsker på evalueringsdagen at få panelets input til, hvordan vi kan implementere bæredygtighedstankgang i uddannelsen – både i det faglige indhold, i de studerendes generelle dannelse og i rammerne for uddannelsen. Temaet kommer af et ønske om, at uddannelsen bidrager til en nødvendig udvikling mod et mere bæredygtigt samfund. Det er vores opfattelse, at dette overordnede mål både er meget væsentligt for uddannelsen og ligger i klar forlængelse af diakonien.

Vores fokus på bæredygtighed er indarbejdet i uddannelsens strategiske udviklingsplan og i Diakonskolens overordnede strategi som institution, dog stadig på et indledende og overordnet plan.

Det er vores målsætning, at bæredygtighedsagendaen skal gennemsyre hele uddannelsen, så det ikke blot bliver en begrebslig tilføjelse til uddannelsen. Det skal udmøntes i konkrete ændringer i undervisningen og i udvikling og opdatering af undervisernes viden inden for området. Vores bæredygtighedssigte omfatter:

- 1) de studerendes, undervisernes og ledelsens viden og kompetencer,
- 2) uddannelsens varetægelse af de studerendes personligt professionelle dannelse og
- 3) uddannelsens og dimittendernes medvirken til udvikling af professionen.

Selvom begrebet bæredygtighed er et nyere tema i uddannelsen, kan vi uden videre trække på diakoniens eksisterende kilder og tradition for at arbejde systemisk og holistisk med problemstillinger. FNs verdensmål er således udgangspunkt for en del nyere diakonal tænkning, så tankegangen om bæredygtighed ligger ikke fjern. Det, vi mangler, er at få det omsat og oversat til en egentlig uddannelsestænkning.

Status på tiltag

a. Studieordning

I studieordningen 2023 (bilag 1) er bæredygtighed og FNs Verdensmål gjort til ramme for uddannelsen. Den nye studieordning har betydet, at vi, som det fremgår af bilag 3, har tænkt bæredygtighed ind i de fleste moduler af uddannelsen.

b. Undervisning

I bilag 3 "Udvikling af bæredygtig uddannelse" har vi samlet en oversigt over de uddannelses tilbud, hvor vi allerede arbejder med bæredygtighed. Heraf fremgår det, hvor langt vi er kommet p.t. med indlejringen af bæredygtighedssigtet, som i høj grad tager afsæt i de 17 verdensmål.

c. Strategisk udviklingsplan (SUP)

I den strategiske udviklingsplan (bilag 2) fremgår også nogle af de initiativer, vi allerede arbejder med.

d. Skolens strategi

Arbejdet med skolens strategi har medført, at vi over det sidste år har fået sat solceller og lade-standere op, tænker i biodiversitet, omlagt køkkenet til et grønnere køkken, inviteret en skole for mennesker med nedsat funktionsevne ind i huset, ser på hvor vi kan genanvende materialer og ved indkøb vurderer de miljømæssige omkostninger ved produkterne. Derudover er skolens strategi udmøntet i, at vi har fokus på at have nogle medarbejdere ansat, som har et skånehensyn enten i fleks- eller jobtræning.

Udfordringerne og mulighederne

Som det fremgår ovenfor, har vi allerede tænkt bæredygtighed og verdensmålene ind på de fleste moduler på uddannelsen. Den store udfordring er dog, hvordan vi får bæredygtighed til at gennemsyre hele uddannelsen, så det ikke blot er et tema eller endnu en ting, vi skal.

Det er også en udfordring, hvordan vi som uddannelse og institution uddanner og danner de studerende til at gøre noget i praksis, hvor end de skal virke efter uddannelsen. Her kan vi give dem nogle kompetencer og viden med fra uddannelsen, mens dannelseselementet, hvor de studerende gør bæredygtighed til deres eget, er en større udfordring. Derudover er det en udfordring, at ikke alle medarbejdere og studerende synes, at bæredygtighed nødvendigvis skal have høj prioritet.

Men der ligger nogle muligheder i den højskole- og dannelsesstradition, Diakonhøjskolen er en del af. Vi er vant til at arbejde med det hele menneske og med normative tanker om, hvordan vi som mennesker bør leve sammen. Vi har også stor indflydelse på bygninger, udeområder, køkken med mere, da vi er et lille sted og hurtigt kan sætte ændringer i gang. Og så ligger der allerede en del ressourcer og retning i den diakonale tankegang om at vise næstekærlighed, inkluderende fællesskaber, værne om skaberværket og kæmpe for retfærdighed.

Med afsæt i de nævnte muligheder, udfordringer og strategiske intentioner rejser vi tre spørgsmål til panelets overvejelser:

- 1) Hvordan kan vi uddanne og danne vores dimittender, så de integrerer kvalificerede bæredygtigheds-perspektiver, viden og færdigheder i deres kommende professionspraksis?
- 2) Hvordan arbejder vi med bæredygtighed på en måde, som gør perspektiver, viden og færdigheder interessante og meningsfulde for de studerende at beskæftige sig med i deres uddannelse og som samfundsborgere? Og herunder:

- 3) Hvordan kan vi inspirere og give konkrete eksempler på bæredygtighedsarbejde, så det gøres anvendeligt for de studerende?

3.1.1 Deltagernes indledende nedslag i uddannelsens arbejde med bæredygtighed

Den efterfølgende temadrøftelse foregik igennem en faciliteret workshop, hvor deltagerne blev sat sammen i fire grupper på tværs af roller og tilhørsforhold. Fokus var på fælles ideudvikling og pitch af ideer for resten af deltagerkredsen. Gruppearbejdet blev afviklet i to trin, hvor deltagerne først blev bedt om at tage afsæt i, hvad uddannelsen allerede arbejdede med af bæredygtighedstiltag og derefter vælge konkrete nedslag at ideudvikle på.

Der blev lagt op til, at de konkrete drøftelser i grupperne skulle komme omkring alle tre spørgsmål rejst i temabeskrivelsen og set i perspektiv af følgende tre lag i uddannelsen:

De tre spørgsmål formuleret under temaet	Oversat til tre lag i uddannelsen
1. Hvordan kan vi uddanne og danne vores dimittender, så de integrerer kvalificerede bæredygtigheds-perspektiver, viden og færdigheder i deres kommende professionspraksis?	Formål: Dimittender som bringer kvalificerede bæredygtige perspektiver og kompetencer ud i professionen
2. Hvordan arbejder vi med bæredygtighed på en måde, som gør perspektiver, viden og færdigheder interessante og meningsfulde for de studerende at beskæftige sig med i deres uddannelse og som samfundsborgere? Og herunder:	Pædagogik og uddannelsestilrettelæggelse: Motiverende og meningsfulde studier
3. Hvordan kan vi inspirere og give konkrete eksempler på bæredygtighedsarbejde, så det gøres anvendeligt for de studerende?	Didaktik og Viden, Færdigheder og Kompetencer: Undervisning og læringsforløb: Indhold, aktører, tilrettelæggelse, mål

4 Bilagsoversigt

Bilag 1. Program for evalueringdagen og deltagerliste

Bilag 2. VIAs koncept for uddannelsesevaluering med eksterne eksperter

Bilag 3. Slides fra Ditte Karlas oplæg om ydre og indre bæredygtighed

5 Billeder fra dagen

